

ODPIS

Sygn. akt VIII U 1534/16

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie : Przewodniczący SSO Maciej Nawrocki

Protokolant st. prot. sąd. Magdalena Pelz

po rozpoznaniu w dniu 3 listopada 2016r. w Poznaniu

odwołania **S. M.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 4 lipca 2016r., znak: (...)

w sprawie **S. M.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o wysokość świadczenia

oddala odwołanie

/-/ Maciej Nawrocki

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 lipca 2016 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 887 ze zm.; dalej: ustawa emerytalno-rentowa), wykonując wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 28 sierpnia 2014 r. (sygn. akt III AUa 2557/13), przyznał S. M. emeryturę od dnia 1 marca 2013 r., tj. od daty określonej w wyroku Sądu. Decyzja zawiera szczegółowe wyliczenie przyznanego świadczenia, a w punkcie III Naliczone wyrównania, potrącenia i odliczenia, zawiera wyliczenie kwoty podlegającej spłacie, w związku z przysługiwaniem należności za okres od dnia 1 października 2013 r. /vide: decyzja w aktach ZUS/

S. M., w formie i terminie przewidzianym prawem, złożył odwołanie od powyższej decyzji, kwestionując datę podjęcia wypłaty świadczenia określoną przez organ rentowy w punkcie III decyzji, tj. od dnia 1 października 2013 r. W uzasadnieniu odwołujący wskazał, że wypłata emerytury powinna być podjęta już od dnia 1 marca 2013 r., gdyż już dnia 31 października 2013 r. odwołujący dostarczył organowi rentowemu świadectwo pracy potwierdzające rozwiązanie stosunku pracy w marcu 2013 r. /vide: odwołanie k. 2 akt/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, przywołując art. 129 ust. 1 ustawy emerytalno-rentowej i sprawozdając szereg decyzji wydanych w latach 2013-2016 w stosunku do odwołującego, w związku z wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 28 sierpnia 2014 r. i składanymi przez odwołującego wnioskami,

w tym wnioskami związanymi z pobieraniem renty z tytułu niezdolności do pracy. /vide: odpowiedź na odwołanie k. 4 akt/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

S. M. urodził się dnia (...) Nie jest członkiem OFE. Na dzień 1 stycznia 1999 r. legitymował się bezspornie stażem ubezpieczeniowym wynoszącym łącznie 29 lat, 9 m-cy i 21 dni okresów składkowych i nieskładkowych oraz stażem pracy w warunkach szczególnych wynoszącym 14 lat, 10 m-cy i 15 dni.

Dnia 24 listopada 2011 r. S. M. złożył **pierwszy** wniosek o przyznanie emerytury w wieku obniżonym z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Decyzją z dnia 23 grudnia 2011 r. organ rentowy odmówił przyznania emerytury, ze względu na niespełnienie warunku 15-letniego stażu pracy w warunkach szczególnych. Decyzja ta uprawomocniła się bez zaskarżenia.

Dnia 13 sierpnia 2012 r. S. M. złożył **drugi** wniosek o przyznanie emerytury w wieku obniżonym z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Decyzją z dnia 24 sierpnia 2012 r. organ rentowy odmówił przyznania emerytury, ze względu na niespełnienie warunku 15-letniego stażu pracy w warunkach szczególnych. Odwołanie S. M. od tej decyzji oddalono prawomocnie wyrokiem Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 10 października 2012 r. (sygn. akt V U 1576/12).

Dnia 11 października 2012 r. S. M. złożył **trzeci** wniosek o przyznanie emerytury w wieku obniżonym z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Decyzją z dnia 5 listopada 2012 r. organ rentowy odmówił przyznania emerytury, ze względu na niespełnienie warunku 15-letniego stażu pracy w warunkach szczególnych. Odwołanie S. M. od tej decyzji oddalono prawomocnie wyrokiem Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 6 marca 2012 r. (sygn. akt V U 1970/12).

Dnia 7 marca 2013 r. S. M. złożył **czwarty** wniosek o przyznanie emerytury w wieku obniżonym z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Decyzją z dnia 12 kwietnia 2013 r. organ rentowy odmówił przyznania emerytury, ze względu na nieprzedłożenie nowych dowodów, uzasadniających ponowne orzekanie o przyznaniu prawa do świadczenia na podstawie art. 114 ust. 1 ustawy emerytalno-rentowej. Odwołanie S. M. od tej decyzji oddalono wyrokiem Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 10 października 2013 r. (sygn. akt V U 549/13). Na skutek apelacji odwołującego, **Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyrokiem z dnia 28 sierpnia 2014 r. zmienił zaskarżony wyrok i poprzedzając go decyzję organu rentowego z dnia 12 kwietnia 2013 r. w ten sposób, że przyznał odwołującemu prawo do emerytury poczynając od dnia 1 marca 2013 r.**

dowód: dokumenty w aktach rentowych, dokumenty w aktach V U 549/13 Sądu Okręgowego w L.

Dnia 31 października 2013 r. S. M. złożył wniosek o przyznanie **renty** z tytułu niezdolności do pracy. **Do wniosku załączył m. in. świadectwo pracy z dnia 2 kwietnia 2013 r., stwierdzające, że S. M. był zatrudniony w (...) spółka z o.o. w Z. w okresie od dnia 18 stycznia 2013 r. do dnia 31 marca 2013 r.** Decyzją z dnia 24 stycznia 2014 r. organ rentowy przyznał S. M. prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od dnia 1 października 2013 r. na stałe.

Na wnioski S. M., decyzjami z dnia 2 kwietnia 2014 r., 22 lipca 2014 r. i 29 października 2014 r. organ rentowy przeliczał rentę, poprzez przyjęcie nowego (dłuższego) stażu pracy, a w ostatniej z tych decyzji poprzez przyjęcie ponadto nowego (wyższego) wskaźnika wppw.

dowód: dokumenty w aktach rentowych

Decyzją z dnia 24 listopada 2014 r. mającą charakter zaliczkowy organ rentowy wykonując wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 28 sierpnia 2014 r. (sygn. akt III AUa 2557/13) ustalił wysokość i podjął wypłatę zaliczki emerytury od dnia 1 października 2013 r., tj. od pierwszego dnia miesiąca wpływu świadectwa pracy.

Dnia 9 stycznia 2015 r. S. M. złożył wniosek o podjęcie wypłaty **renty** zamiast **emerytury** od lutego 2015 r.

Decyzją z dnia 26 stycznia 2015 r. organ rentowy ponownie ustalił wysokość renty i postanowił o podjęciu jej wypłaty od lutego 2015 r.

Na wniosek S. M., decyzją z dnia 13 maja 2016 r. organ rentowy przeliczył rentę, poprzez przyjęcie nowego (dłuższego) stażu pracy.

dowód: dokumenty w aktach rentowych

Dnia 21 czerwca 2015 r. S. M. złożył wniosek o podjęcie wypłaty **emerytury** zamiast **renty** od lipca 2016 r. Jednocześnie wnosił o wydanie decyzji ostatecznej oraz o wyjaśnienie, dlaczego w decyzji zaliczkowej z dnia 24 listopada 2014 r. nie uwzględniono wypłaty zaliczki za miesiące od marca do września 2013 r., pomimo wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 28 sierpnia 2014 r.

Decyzją z dnia 4 lipca 2016 r. organ rentowy przyznał S. M. emeryturę od dnia 1 marca 2013 r., tj. od daty określonej w wyroku Sądu. Decyzja zawiera szczegółowe wyliczenie przyznanego świadczenia, a w punkcie III Naliczone wyrównania, potrącenia i odliczenia, zawiera wyliczenie kwoty podlegającej spłacie, w związku z przysługiwaniem należności za okres od dnia 1 października 2013 r.

dowód: dokumenty w aktach rentowych

Powyższy – całkowicie bezsporny – stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach rentowych oraz aktach sprawy V U 549/13 Sądu Okręgowego w Legnicy. Autentyczność i wiarygodność tych dokumentów nie była kwestionowana przez strony, a Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 103a ustawy emerytalno-rentowej, prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy emerytalno-rentowej, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek (...)

Bezsporne było to, że:

1. odwołującemu przysługuje prawo do emerytury od dnia 1 marca 2013 r.,
2. odwołujący pozostawał w stosunku pracy z (...) spółka z o.o. w Z. w okresie od dnia 18 stycznia 2013 r. do dnia 31 marca 2013 r.,
3. odwołujący złożył świadectwo pracy stwierdzające ustanie stosunku pracy z (...) spółka z o.o. w Z. w organie rentowym dnia 31 października 2013 r.

Sporne było tylko to, czy w tych okolicznościach faktycznych, ze względu na obowiązujące zasady ustalania i wypłaty świadczeń, odwołującemu przysługuje spłata świadczenia (emerytury) za okres od dnia 1 marca 2013 r. do dnia 30 września 2013 r.

W świetle cytowanego powyżej art. 103a ustawy emerytalno-rentowej, jest zupełnie oczywiste, że prawo do wypłaty emerytury przysługującej odwołującemu było zawieszone w okresie od dnia 1 do 31 marca 2013 r., tj. do dnia rozwiązania umowy o pracę łączącej go z (...) spółka z o.o. w Z.. Wynika to wprost z cytowanego przepisu i nie wymaga szerszej analizy ani zabiegów interpretacyjnych. Za ten okres spłata emerytury nie przysługuje.

Oddzielnie należy rozważyć kwestię przysługiwania prawa do wypłaty emerytury (jej spłaty) za okres od dnia 1 kwietnia 2013 r. (następnego dnia po rozwiązaniu stosunku pracy z (...) spółka z o.o. w Z.) do dnia 30 września 2013 r. (ostatniego dnia nieobjętego spłatą emerytury dokonaną przez organ rentowy). W celu oceny stanowisk stron należy przywołać art. 129 ust. 1 ustawy emerytalno-rentowej i jego wykładnię przyjętą w orzecznictwie.

„Samo spełnienie przez ubezpieczonego przesłanek warunkujących prawo do świadczenia in abstracto nie stanowi jeszcze podstawy do wypłaty świadczenia. Generalna zasada prawa emerytalno-rentowego przewiduje bowiem, że świadczenia wypłaca się na wniosek zainteresowanego, poczynając od dnia powstania prawa do emerytury lub renty (tj. spełnienia ustawowych warunków ich przyznania), lecz nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o wypłatę świadczenia. Innymi słowy wypłata wymienionych świadczeń może nastąpić od dnia powstania prawa tylko wtedy, gdy powstaniu prawa towarzyszy wniosek o jego wypłatę złożony nie później niż w dacie powstania prawa. Powyższa zasada wyklucza możliwość wstecznego wypłacania świadczeń, to jest za okres po nabyciu prawa, ale przed złożeniem wniosku o świadczenie (jego wypłatę), co uzasadnia się zapobieganiem powstawaniu zjawiska kapitalizacji świadczeń.” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18.08.2015 r., III UK 10/15, LEX nr 1925808; podobnie przykładowo wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 06.05.2015 r., III AUa 1018/14, LEX nr 1755185)

Typowy stan faktyczny, w którym znajduje zastosowanie art. 103a i art. 129 ust. 1 ustawy emerytalno-rentowej i typowy przebieg postępowania przedstawia się następująco: osoba spełniająca kryterium wieku, ubiegająca się o przyznanie emerytury i pozostająca ciągle w zatrudnieniu składa wniosek np. dnia 7 marca 2013 r. Organ rentowy wydaje decyzję o: (i) przyznaniu emerytury od dnia 1 marca 2013 r. oraz (ii) zawieszeniu wypłaty emerytury w związku z pozostawaniem emeryta w zatrudnieniu. Jeśli emeryt rozwiąże stosunek pracy ze skutkiem na dzień 31 marca 2013 r., ale wniosek o wypłatę świadczenia złoży dopiero dnia 31 października 2013 r. – to organ rentowy wyda decyzję o podjęciu wypłaty emerytury od dnia 1 października 2013 r.

Tym co odróżnia niniejszą sprawę od wyżej opisanej sprawy typowej, jest jedynie fakt, że organ rentowy decyzją z dnia 12 kwietnia 2013 r. odmówił przyznania emerytury i decyzje pozytywne wydał dopiero dnia 24 listopada 2014 r. (decyzja zaliczkowa) i dnia 4 lipca 2016 r. (decyzja ostateczna) wykonując wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 28 sierpnia 2014 r. Było zatem tak, że wydając decyzje o przyznaniu emerytury, organ rentowy dysponował już wnioskiem odwołującego o podjęcie wypłaty emerytury (takim właśnie złożeniem wnioskiem, w rozumieniu art. 129 ust. 1 ustawy emerytalno-rentowej, było złożenie w organie rentowym świadectwa pracy z (...) spółka z o.o. w Z. dnia 31 października 2013 r.)

Należy zatem rozważyć, czy ta jedyna odmienność między sprawą niniejszą, a sprawą typową uzasadnia odmienne rozstrzygnięcie w przedmiocie przysługiwania prawa do wypłaty emerytury (jej spłaty) za okres od dnia 1 kwietnia 2013 r. do dnia 30 września 2013 r. W ocenie Sądu, na pytanie to należy odpowiedzieć przecząco. Nie powinno być tak, by odwołujący znajdował się w korzystniejszej sytuacji tylko dlatego, że decyzja o przyznaniu mu emerytury została wydana później. Nie ma to żadnego prawnego uzasadnienia. Ewentualnym wyrównaniem uszczerbku poniesionego przez odwołującego z tytułu późniejszej wypłaty (właściwie spłaty) emerytury za okres od dnia 1 kwietnia 2013 r. do dnia 30 września 2013 r. mogą być odsetki za opóźnienie, o przyznanie których odwołujący może ubiegać się w organie rentowym. Natomiast niewypłacenie (obecnie: niespłacenie) świadczenia za okres od dnia 1 kwietnia 2013 r. do dnia 30 września 2013 r. jest jedynie konsekwencją tego, że dopiero dnia 31 października 2013 r. odwołujący przedstawił organowi świadectwo pracy potwierdzające rozwiązanie stosunku pracy z dniem 31 marca 2013 r. – co trafnie zostało potraktowane przez organ rentowy jako zgłoszenie wniosku o podjęcie wypłaty emerytury.

Mając powyższe na względzie, Sąd uznał, iż zaskarżona decyzja odpowiada prawu i oddalił odwołanie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc oraz cytowanych przepisów prawa materialnego.

/-/ Maciej Nawrocki